Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 214. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го ЖОВТНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 7, 1980 No. 214. VOL. LXXXVII.

Відбудеться ювілейний Конґрес Євангельсько-Баптистського Братства

Торонто, Онт. (О. Г.) — В днях від 10-го до 13-го жовтня ц. р. тут в Українській Баптистській Церкві, при 148 Текумсет вул., пастором якої є проп. Василь Давидюк, відбуватиметься пленарний конгрес Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства з нагоди 30-річного ювілею його діяльности у вільному світі.

Конгрес розпічнеться молитовним Богослуженням у п'ятницю о годині 7-ій вечора, на якому виголосить привітальне слово голова Об'єднання Баптистських Церков Східньої Канади пастор Іван Думич. В суботу вранці та після обіду відбуватимуться ділові сесії Братства, а увечорі від год. 7-ої — ювілейне Богослуження молоді під проводом голови Всеукраїнського Об'єднання Молоді пастора Івана Ковальчука. У програмі, в додатку до співів хорів і виступів молоді, проповідями Святої Євангелії служитимуть пастори Володимир Савчук, який прибув із Параґваю, і Степан Сковородько із Саскатуну. Старша дочка пастора Ґеорґія Вінса, Наталя розповість присутнім про змагання молоді в Україні за її віру в Бога і зробить виклик християнській молоді у вільному світі подати руку допомоги молоді України і спільно боротись за віру.

В неділю вранці о годині 10:00 — величне ювілейне Богослуження зі співом церковних хорів із Торонто та Філядельфії. Проповідями Святої Євангелії служитимуть визначні діячі Братства пастори Володимир Домашовець і д-р Іван Беркута. Ювілейна програма Об'єднання сестер під проводом Ніни Возьної — о год. 2:30; співатиме жіночий хор; Слово до жіноцтва виголосить письменник Михайло Подворняк.

В неділю увечорі від год. 7-ої — місійне Богослуження й офіційне закінчення конгресу подякою Богові. Головними промовцями будуть пастори Йосафат Іваськів, голова Баптистської конвенції всієї Канади і Олександер П'ятоха, голова Об'єднання Західньої Канади.

У понеділок делегати й гості поїдуть на Біблійну оселю біля Торонто й там проведуть час у розважаннях над плянами діяльности Братства. Всеукраїнське Євангельсько-Баптистське Братство відоме у цілому світі з широкої діяльности в поширенні істин Євангелії Христової за допомогою радіоблаговісти, літератури та з заступництва за переслідуваних, але нескорених подвижників за віру Христову; воно від 1966 року передає три програми в Україну щотижня, сім тижневих програм на американському континенті, видає журнали „Післанець Правди" „Віру й Науку" та „Християнського Вісника" і десятки тисяч книжок через своє видавництво „Дорога Правди".

Ювілейний конгрес відбуватиметься під гаслом: „Боротьба за віру Христову". Гимн конгресу — пісня подвижників за віру Христову в Україні: „За євангельську ми віру, За Христа йдемо у бій!" Конгрес відбуватиметься під проводом президії Братства на чолі з пасторами Олексою Гарбузюком, головою, та Володимиром Домашовцем, генеральним секретарем.

Координаційна Рада УККА в Ню Джерзі відбула збори

Нюарк, Н.Дж. (Д.Р.) — Координаційна Рада Відділів УККА в стейті Ню Джерзі відбула річні збори в суботу 13-го вересня, у приміщеннях Українського Народного Дому в Ірвінґтоні, на яких вибрано нову Управу в такому складі: голова — Микола Семанишин перший заступник Іванна перший заступник — Микола Григорович, другий заступник Іванна Кононів, третій заступник — Андрій Галайдіда, секретарі: протоколів — Іван Кушнір, кореспонденції — Володимир Боднар, фінансовий референт — Михайло Іванців, господар/архівар — Юрій Дребич; референти: шкільних справ — Зенон Онуфрик, етнічних справ — Дора Рак, людських справ — Ігор Ольшанівський, зв'язків — Іван Принада, церковних справ — Мирон Піньковський, жіночий сектор — Ліда Гладка. Також вибрано Контрольну комісію: голова — д-р Мирослав Бих, члени — Василь Матіїв, Григорій Довбуш, Мирон Биц, Іван Рачинський.

Присутніх на зборах було 25 осіб, членів Управи і делегатів з таких Відділів УККА: Елизабет, Виппані, Картерет, Менвилл, Нюарк—Ірвінґтон, Ню Брансвік, Пассейк, Перт Амбой, Трентон.

Збори відкрила Люба Остап'як, заступниця голови, і по прийнятті порядку нарад передала провід зборів вибраній президії в складі: М. Семанишин, предсідник; М. Піньковський, заступник; секретарі — В. Боднар і М. Хитра.

По виборі Верифікаційної комісії і затвердженні двох комісій, Статутової і Номінаційної, та прийнятті протоколу Зборів з 1979, що його відчитала Люба Остап'як, збори вислухали звітів членів управи і референтів, та ухвалили правильник фестивального комітету і деякі зміни доправильника-статуту Ради.

У дискусії обговорено важливіші справи деяких ділянок праці, а довша дискусія розвинулася відносно плянів і праці фестивального комітету, який підготовлятиме черговий український фестиваль у 1981 році. На голову цього комітету збори вибрали Йосипа Лисогора.

Словом нововибраного голови Ради закінчено наради.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ СЕНАТОРИ ЗАЯВИЛИ, що вони звернулись до сенатського перевірочного комітету, щоб його члени перевірили, чи Уряд не витрачає державних фондів на ведення передвиборчої кампанії в користь теперішнього президента Джіммі Картера. У листі до голови цього комітету Елмера Б. Стаатса одинадцять сенаторів звертають увагу, що в останньому часі Білий Дім заанґажував до виконування різних обов'язків 90 нових осіб і це викликає підозріння, чи ці особи не мали б заступити тих державних урядовців, які зайняті веденням кампанії для Картера. Ще ніколи досі, кажуть сенатори у листі, Адміністрація у нормальному мирному часі не анґажувала такої великої кількости осіб до Білого Дому. Рей Дженкінс, заступник пресового секретаря Білого Дому запевнив, що Уряд строго додержується дозволених можливостей і допильновує, щоб публічні фонди не були зуживані для пропаґандивних цілей, особливо у виборчому році.

Г. Шмідт переміг у виборах Західньої Німеччини

Бонн, Західня Німеччина. — Вибори до західньонімецького парляменту, які відбулися в неділю 5-го жовтня, принесли велику виборчу перемогу соціял-демократам і їхній коаліції з ліберальними демократами, закріплюючи Гельмута Шмідта на посту канцлера. Разом вони матимуть 45 голосів більшости в порівнянні з 10 голосами більшости, які вони мали дотепер.

Гельмут Шмідт

Участь у виборах була велика, бо майже 90 відсотків. Християнські демократи втратили 17 мандатів, соціялісти здобули чотири нові, але найбільше здобули їхні союзники з партії Вільних демократів. Причиною такої значної перемоги ліберально-демократичної партії загально вважають те, що вона зовсім не брала участи в брутальній перевиборчій кампанії.

Вислід виборів є виразним мандатом для канцлера Гельмута Шмідта продовжувати дотеперішню політику як у відношенні до ЗСА так і Совєтського Союзу. Німецькі коментатори, аналізуючи наслідки виборів, підкреслюють складну міжнародну ситуацію, спричинену московською аґресивною політикою і збройним насиллям, яке вона вживає не лише як засобу для політичного тиску, але також до прямих нападів на слабших сусідів, як у випадку Афганістану.

СССР викликав кризу на Мадридських нарадах

Мадрид, Еспанія. — Тут відбуваються наради, які мають підготовити програму і процедуру для Гельсінкської конференції, що почнеться 11-го листопада ц.р. В нарадах беруть участь представники всіх 35 европейських держав, які підписали Заключний акт в Гельсінках. Делеґати Совєтського Союзу намагаються обмежити наради Конференції як під оглядом часу, так і під оглядом порушуваних проблем.

Вже перед тим учасники Гельсінкської конференції спільно устійнили процедуру й тематику дальших чергових конференцій і списали їх у так званій Жовтій книзі. Норми, устійнені в Жовтій книзі, з успіхом перейшли пробу життя на Гельсінкській конференції у Београді 1977-1978. Таким чином і формально і практично західні держави у своїх вимогах повної і необмеженої дискусії над усіми точками Гельсінкських домовлень і їхнім переведенням у життя мають за собою і закон і прецедент. Одначе Совєтський Союз і його сателіти намагаються, хоч їх є тільки шість на загальне число 35-делеґація Румунії займає своє окреме становище — вимусити у подавляючої більшости компромітуючі уступки.

Акцію за обмеженнями розпочали представники комуністичної Чехо-Словаччини. Коли ж їх підтримав Совєтський Союз, тоді всі інші сателіти навипередки почали займати таке саме становище. Зате представники комуністичної Югославії зайняли дуже рішучу поставу й випрацювали великою мірою нову концепцію розуміння й переведення в життя „третього кошика" Гельсінкських домовлень. На думку югославської делеґації йдеться про цілий, як вони це називають „гельсінкський процес", який започатковано „третім кошиком", а який є формальним початком нової фази універсальної боротьби за людські права.

Замість перегляду, як застосовують поодинокі держави принципи „третього кошика" на своїх територіях, Москва вимагає, щоб майбутня Гельсінкська конференція в Мадриді обмежилася до справ господарської допомоги й співпраці з нею.

У світі

ПРЕЗИДЕНТ ІТАЛІЇ САНДРО ПЕРТІНІ звернувся до президента Християнсько-демократичної партії, колишнього трикратного міністра закордонних справ Італії Арнальдо Форляні з пропозицією творити кабінет. Форляні пропозицію прийняв. У своєму виступі, після розмови з президентом Форляні заявив, що творитиме кабінет міністрів без участи комуністів. Комуністична партія Італії вже від довгих років вимагає включення її представників в кабінет міністрів. Одначе італійські діячі, навчені своїм і чужим досвідом, уникають того. Комуністична партія завжди складає мирні деклярації, але введення її членів у кабінет було б початком великих внутрішніх спорів і дало б комуністам тверду платформу для пропаґандивних виступів і для боротьби з італійською державою.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЗАПЕРЕЧЕННЯ з різних джерел, Савдійська Арабія приготовляє значне збільшення продукції нафтової ропи, щоб втримати рівновагу на міжнародному нафтовому ринку. Üрансько-іракська війна спричинила цілковите припинення вивозу ропи з цих обидвох країн, а це значить, що на нафтовому ринку буде на яких три й пів мільйона денно менше барилок нафти, як дотепер. Покищо на ринку є величезні резерви, бо останніми місяцями постачання значно перевищало попит, але тривалий брак і947рансько-іракської нафти в скорому часі вичерпає ті резерви та може взагалі здезорганізувати нафтовий ринок. В такому стані також ціни почали б підноситися до зовсім неоправданої висоти, що не лише поглибило б існуючий господарський застій у світі, але найбільше господарсько вдарило б відсталі країни, а особливо ті, які переводять індустріялізацію в себе. Тепер Савдійська Арабія продукує 9,5 мільйона барилок денно, а для заспокоєння ринкових потреб вона мусіла б піднести ту продукцію на близько один мільйон барилок денно. Існуючі технічні устаткування в Савдійській Арабії без труду виконають це завдання.

ІРАК ЗМІЦНИВ БОЙОВІ АКЦІЇ

Багдад, Ірак. — Після кількагодинного перемир'я іракські відділи поновили бойові акції й перейшли до зміцненого наступу. Іранський уряд пропозиції перемир'я проголошеного іракським командуванням не прийняв і безперервно продовжував бойову діяльність. Це й було підставою для іракського командування наказати відновлення бойових акцій.

Згідно з проклямацією іракського командування, іракські відділи припинили бойову діяльність в неділю, 5-го жовтня, зі сходом сонця. Іранські бойові групи, які складаються в південній частині фронту, здебільшого з ісламських революційних охоронників згідно з рішенням свого уряду не звертали на це уваги, навпаки в багатьох випадках пожвавили бойові виступи. У відповідь на це в неділю перед полуднем іракське командування перервало перемир'я. Короткий час після того іракські відділи перейшли до значно активніших дій, як перед перемир'ям а крім цього іракські літаки почали жвавішу бойову діяльність, як протягом попередніх двох тижнів. Це й дало підставу декому припускати, що іракське командування остаточно рішилося кинути значнішу частину своїх літаків в дію.

Одною з цілей іракського летунства було летовище Теґрану. Згідно зі звітом літунів, які брали участь у тому налеті, крім значних пошкоджень на летовищу знищено два великі (джамбо) джети. В загальному звіті з летунських дій того дня іракське командування подало, що знищило 13 іранських літаків. Крім цього, згідно з його звітом, іракська прибережна артилерія і бойові кораблі запалили або затопили десять іранських канонерок. В сухопутніх боях ситуація не змінилася. Іракські війська переводять зміцнений обстріл чотирьох міст, про які вже передтим декілька разів було повідомлення що вони впали. Це Адабан, Хуррамшар, Агваз і Дізфул.

В Америці

ЗГІДНО З ОПІНІЄЮ спеціяльної сенатської підкомісії, яка на протязі довшого часу досліджувала злодіяння Билллі Картера і вислухала опінії кількадесятьох свідків, президент Джіммі Картер і особи з його Уряду нефахово оцінили ситуацію, яка була витворилась кругом особи Биллі і його пов'язаности з лівійським диктатором Кадаффі. Як відомо, брат Президента отримав 220,000 долярів від лівійського уряду за його послуги і вів інші пертрактації, може навіть від імени американського Уряду, у справі звільнення закладників в Ірані. Дев'ятьтижневе переслухання не виказало однак, що президент Картер діяв під впливом свого брата і що Уряд не зробив жадного нелеґального потягнення, за яке можна б його осудити.

ПАЛАТА РЕПРЕЗАНТАНТІВ, перший раз від часу громадянської війни, голосами 376 проти 30 формально усунула з Конґресу свого колеґу конґресмена Майкела Джей Маєрса, демократа з Філядельфії, якому перед тим суд доказав вину в перекупстві. Маєрс заявив, що він внесе апеляцію до Найвищого Суду ЗСА, а у міжчасі кандидуватиме на нову каденцію.

РОНАЛД РЕҐЕН, кандидат на президента з Республіканської партії, веде перед по цілій країні перед двома іншими кандидатами — президентом Джіммі Картером і конґресменом Джоном Андерсоном. Очевидно, ситуація може змінитися кожного дня, бо демократи почали стосувати дещо інший підхід у веденні передвиборчої кампанії, і Картер, — згідно з опінією дослідчих інститутів, — знаходиться на дорозі до привернення популярности не тільки власної особи, але також Демократичної партії, яку в народі вважають партією більш ліберальною у кожному відношенні. Республіканці натомість запевняють, що демократи, будучи при владі останніх чотири роки, вже „не мають нічого до сказання, бо їхні приклади говорять самі за себе".

СИТУАЦІЯ З ПОСТАЧАННЯМ ВОДИ в сусідньому до Ню Йорку стейті Ню Джерзі дуже погіршилася і губернатор Брендан Бирн застановляється над пляном купна деякої кількости води в Ню Йорку, яку перепроваджували б спеціяльними трубами до Ню Джерзі почерез два тунелі — Лінкольн і Голланд, а на нюджерзькій стороні воду перебирали б великі цистерни і доставляли б до місця запотребування. Бирн покищо не рішився на таку операцію, хоч управління Ню Йорку, включно з посадником Едвартом Качем, погодились на переведення такого пляну.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ голосами 336 проти 71 вирішила продовжити на 49 день максимальну виплату з фонду безробіття. Цей закон перейшов тепер до Сенату, а опісля ще мусить підписати його президент Картер, щоб він увійшов в силу. Дехто побоюється, що у зв'язку із заповідженою відпусткою в Сенаті і Конґресі, цієї справи вже не вдасться перевести до кінця цього місяця. Перерва праці в обидвох законодавчих палатах розпічнеться в п'ятницю, 10-го жовтня ц. р., щоб дати можливість багатьом сенаторам і конґресменам, які стараються за перевибір, зайнятись своїми справами і передвиборчою кампанією.

ПОСАДНИК ЧІКАҐО Джейн М. Бирн заявила, що вона плянує зорганізувати великий мітинґ в користь президента Джіммі Картера в центрі міста, більший від мітинґу, який відбувся для привітання астронавтів. Бирн заявила, що на мітинґ прибуде Президент зі своєю дружиною. Після формальної зустрічі відбудеться обід із вступом по 250 долярів від особи, призначений для збільшення фондів на передвиборчу кампанію. Раніше посадник Бирн підтримувала у передвиборчій кампанії сенатора Едварда Кеннеді.

КАНДИДАТ НА ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА з Республіканської партії Джордж Буш заявив, що він побоюється, що демократи затівають якусь несподіванку на жовтень, може навіть звільнення американських закладників з Ірану, знаючи про те, що такого звільнення очікує кожний американець. Є певні познаки, — заявив Буш, — що демократи працюють в тому напрямі, щоб таким чином приподобатися виборцям.

ПІДГОТОВКА ДО XIII КОНҐРЕСУ В КІНЦЕВІЙ СТАДІЇ

Ню Йорк, Н.Й. (УККА). — Головна Канцелярія УККА повідомляє, що підготовка до XIII Конгресу Українців Америки є в кінцевій стадії.

Як відомо, XIII Конгрес, що відбудеться у готелі Бенджамін Франклін у Філядельфії, Па., розпочнеться у п'ятницю, 10-го жовтня, в год. 11-ій перед полуднем і триватиме до неділі по полудні 12-го жовтня. Початок Конґресу попередить офіційна частина: внесення прапорів, відспівання національних гимнів і вступна молитва. Відтак наступить вибір почесної і ділової президії Конгресу та різних комісій, передбачених статутом УККА.

У цьому готелі для делегатів зарезервовано 400 кімнат по зниженій ціні. Досі в Головній Канцелярії УККА зареєстровано 560 делегатів, і хоча закінчено приймати зголошення делегатів 1-го жовтня ц.р., у виїмкових випадках ще принимають делегатів, які з різних причин не могли зголосити своєї участи в Конгресі перед приписаним реченцем.

Згідно зі статутом УККА, делегатами на Конгрес є також члени Екзекутиви УККА, Контрольної Комісії і Крайової Ради.

Канцелярія УККА виготовила всю документацію для делегатів, а саме: повновласті до участи в Конгресі, квитки на бенкет і спільний полуденок у п'ятницю, делегатські відзнаки зі стяжками, велику 180-сторінкову програмову книжку зі звітами членів керівних органів УККА і статтями про діяльність УККА за час свого 40-річного існування, як теж течки для делегатів.

Рівнож, Головна Канцелярія УККА вислала спеціяльні запрошення за підписом президента УККА, проф. Лева Е. Добрянського, до 50-ти різних визначених приятелів-американців, як теж до етнічних груп, взяти участь у ювілейному бенкеті.

У мистецькій частині бенкету виступлять відомі наші артисти — бас-баритон Андрій Добрянський, член Метропольітальної Опери в Ню Йорку, сопрано Марта Кокольська-Мосійчук та піяніст Тома Гриньків.

Наради Екзекутиви УККА

У суботу, 13-го вересня ц.р., відбулися місячні наради Екзекутиви УККА, в яких взяли участь 26 членів. Зборами проводив екзекутивний віцепрезидент Володимир Мазур, а секретарював ред. Ігнат Білинський, секретар УККА.

У програму нарад увійшло відчитання протоколу з попередніх нарад Екзекутиви, зголошення персональних змін в Екзекутиві і Крайовій Раді УККА, та звіти проф. Л. Добрянського, мгра Івана Базарка й ред. І. Білинського, голови Підготовчого Комітету XIII Конґресу.

У своєму звіті проф. Добрянський порушив ряд справ, пов'язаних з його діяльністю у Вашінґтоні, а саме: справу Тижня Поневолених Націй і конгресових відбиток, проклямацій президента Картера і губернаторів різних стейтів; справу республіканської конвенції в Детройті, Міч., атаки в Москві і Києві проти УККА і проф. Л. Добрянського; дальші переговори в справі резолюцій для відновлення українських Церков в Україні та в справі інтервенції УККА відносно труднощів в українській і білоруській редакціях „Радіо Свободи" в Мюнхені, та вкінці, справу XIII Конґресу УККА.

Мгр І. Базарко звітував обширно про працю Головної Канцелярії УККА під час літнього сезону та про наради Президії Екзекутиви УККА.

З черги ред. Білинський склав звіт з праці Підготовчого Комітету XIII Конгресу, а головно поінформував про Маніфестацію в Обороні України, що відбудеться у суботу, 11-го жовтня, в полудневих годинах перед Індепенденс Молл у Філядельфії.

Відтак Дмитро Григорчук, член Екзекутиви УККА з Чікаго, подав обширний плян для Фінансової Комісії в справі збільшення фінансів УККА, що його Екзекутива УККА прийняла одноголосно.

Проф. Василь Омельченко звітував про намічених кандидатів на одержання „Шевченківської Грамоти Волі".

На цих нарадах прийнято постанову, що Екзекутива погодиться на включення до Номінаційної Комісії XIII Конґресу представника комбатантських організацій, якщо вони узгіднять поміж собою кандидата.

Після резиґнації д-ра Івана О. Флиса зі Статутової Комісії УККА, Екзекутива УККА назначила д-ра Романа Борковського від Асоціяції Українців Америки членом цієї ж Комісії.

Екзекутива УККА з радістю привітала успіх Відділу УККА в Денвері, Коло., в справі додання згадки про нищення українців нацистами в Україні на пам'ятнику „Голокосту" в Денвері, і вирішила перевести спеціяльну збірку на суму 25,000 долярів до кінця лютого 1981 року на покриття коштів перерібки напису на пам'ятнику.

При кінці нарад мгр І. Базарко вніс заяву про свій давно вже зголошений відхід на емеритуру по 21-річній праці в УККА. На загальне прохання присутніх членів Екзекутиви залишитися на своєму пості, мгр Базарко згодився дати свою остаточну відповідь на Конґресі УККА.

Екзекутива УККА повідомляє, що у вівторок, 7-го жовтня, в год. 6-ій вечора відбудеться засідання Підготовчого Комітету XIII-го Конґресу в конференційній залі СУК „Провидіння".

Як також у четвер, 9-го жовтня ц.р., відбудеться засідання Статутової Комісії у готелі Бенджамін Френклін у Філядельфії в 6-ій год. увечері.

Українська молодь готується до маніфестації у Філядельфії

Філядельфія, Па. — З ініціятиви Конференції Центральних Українських Молодечих і Студентських Організацій та Філядельфійського Комітету Оборони Національних і Людських Прав України, Український Конгресовий Комітет Америки закликає українську молодь і українську громаду на велику маніфестацію під гаслом: „За незалежність України"!

Маніфестація відбудеться під час XIII Конґресу Українців Америки у Філядельфії, в суботу, 11-го жовтня, о годині 12:15 опівдні. Молодечі організації прибудуть на місце збірки біля Бенджамін Френклін готелю — Chestnut St. Transitway at 9th. Похід піде до Індепенденс Голл, відтак відбудеться коротка програма. Маніфестація закінчиться о год. 2-ій по полудні. О годині 2:30 відбудеться заплянований молодечими організаціями панель, тема якого: „Українські молодечі і студентські організації та їх вплив на формування української людини".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Не „Львов", а таки Львів!

Будівля була б, як будівля, якщо б не одне велике „але". В „Робітничій газеті" з 7-го вересня цього року з підневільної України інформують про „будівельну новинку", яка „порадувала львів'ян і гостей міста" нещодавно — новий автовокзал побудовано й здано в ужиток містові князя Лева.

Мажорно описує репортер усі угіддя всередині й принадний зовнішній вигляд; автовокзал „створений із скла і бетону, оряджений натуральними облицювальними матеріялами, — він гарний, просторий і зручний". Автовокзал цей виріс на околиці Львова з боку Закарпаття, тому його вважає автор „візитною карточкою" міста і „звідси транспорт виїжджає на кільцеву дорогу, що з'єднує всі магістралі союзного та обласного значення". Долучена до статтейки і світлина нової будови — на фото звичайна „модерного" стилю велетенська будівля. Так також може виглядати перший-ліпший безпретенсійний павільйон на першій-ліпшій значнішій виставці.

І це все не зле, бо і як обійтися місту такої величини, як Львів, без вигідного автовокзалу. До речі, місто Львів славиться й виробом автобусів — найліпших під совєтами. Чимало їх курсує по вулицях рідного міста. Але ось натрапляємо на політику — садизму, без якої не обійтися в тому „раї" для „визволених" західніх українців-галичан. На даху будови поставлені велетенські літери, вони проголошують раз англійською мовою назву міста „LVOV", а раз російською „ЛЬВОВ". Один напис займає сливе всю праву частину велетенського даху будівлі, інший напис — ліву. Горять ці літери над містом вночі, коли вони освітлені зсередини. Хтось уже подбав про те, щоб їх усі бачили... І можна тільки уявити собі, яким болем і наругою стоїть в кожному галицькому серці відсутність тут напису українського — „ЛЬВІВ".

Окупанти й тирани — всі тяжкі, але які ж тяжкі вони, якщо вони низькопробного ґатунку, без дрібки благородства, сповнені ненависти й помсти. Російсько-большевицький окупант західніх українських земель не може задовольнитися тим, що поневолив ще й цю українську землю під оглядом політичним, релігійним, економічним, військовим. Загарбник хоче ще й цим садистським способом пригадувати львов'янам кожної хвилини, що все те, чим вони жили, чим віддихали й до чого молилися — потоптане новим узурпатором, як це він вже раніше посмів зробити з назвою міста, теж древнього, українського — Рівного, перезвавши його на „Ровно". Це була і є жахом для багатьох-багатьох волиняків і всіх українців.

Але багатьом нам здавалося, що москаль цього не посміє зробити зі Львовом, столицею українського П'ємонту — Галичини. На наругу таку не дозволили б західні українці: занадто бо вміли галичани постояти за себе.

Але ось тепер, на тридцятому році жахливого російсько - совєтського поневолення, брутальний окупант каже подоланій землі короля Данила, що не він господар тут. Розпаношитися так ворог посмів після того, як зв'язав подоланого західнього велетня, як вислав з України мільйони юнаків до Сибіру на будови різних БАМ'ів, як замучив по каторгах сотні тисяч поборників святої волі — упівців, після того, як раз-у-раз виарештовує все нових і нових українців, бо знає, що вони ніколи не скоряться і тільки й чекають загибелі окупанта.

В історії так все було, що мечі обосічні. Кривда надмірна і зайва, те, що американці називають у своєму законодавстві „cruel and unusual", застосована совєтами тепер до галичан-українців, таки повернеться проти північного ворога. Російські написи печуть пекельним вогнем у серці України і роблять свою роботу, але не ту, що заплянував окупант. Написи такі... українізують українців ще більше.

У ЗВ'ЯЗКУ із затяжною дебатою над справою фінансування федеральними фондами програми абортів, Конґрес припізнився із затвердженням бюджету Уряду на фіскальний 1980-81 рік, і тому Білий Дім працює фактично без бюджету, бо фінансовий рік почався в середу, 1-го жовтня. Дискусії в Конґресі над справою фінансування абортів тривали понад чотири години. Отже, леґально Уряд покищо не має права видавати жадних грошей на інші соціяльні програми, включно з пенсіями соціяльного забезпечення, бо він не знає, скільки на ці програми призначено грошей. Багато департаментів розпочали вже підготову до стримання пенсій, хоч спостерігачі твердять, що такий стан триватиме дуже коротко. Такого прецеденту, — кажуть політичні спостерігачі, — ще не було, щоб Уряд ЗСА працював „нелеґально".

Панас Феденко

ЧИ ДРУГА ФІНЛЯНДІЯ?

Ще перед страйками в Гданську, кружляла серед польської політичної громади, в дусі поважному й іронічному, фраза: — Краще було б нам мати права Фінляндії...

Із усіх европейських сусідів совєтської імперії тільки фіни врятувалися від совєтизації. Фінляндія воювала проти Росії в 1939-1940 роках, та від 1941 року (в союзі з Німеччиною Гітлера). Однак Сталін не рішився прилучити Фінляндію до Совєтського Союзу і не накинув фінляндцям комуністичної диктатури. Москва не хотіла совєтизацією Фінляндії зробити Швецію союзницею Західніх великодержав. Вигідніше Москві мати в недалекому сусідстві невтральну Швецію.

Після війни Фінляндія, хоч мусіла відступити Москві деякі території (Карелію), зберегла свою незалежність, з певними обмеженнями: стала „союзницею" совєтської імперії. Але ця країна зосталася демократичною державою, в якій вільно діють політичні партії (також партія комуністична). Фінляндські комуністи не беруться повстаннями перетворити Фінляндію на „совєтську республіку"; цього не дозволяє Москва. Президент Фінляндії і міністри часто бувають у Кремлі, щоб показати свою прихильність і вірність могутньому сусідові.

Бачивши цю „мирну коекзистенцію" демократичної Фінляндії з диктаторською імперією Леніна-Сталіна, політичні голови в Польщі та в інших підсовєтських країнах хотіли б мати хоч таку, обмежену „суверенність", що її має Фінляндія.

Тепер, коли польські громадяни здобули деякі демократичні права, вони не надіються зовсім збутися протекції „старшого брата", але хотіли б спекатися „провідної комуністичної партії" і вибирати парлямент та творити уряд способом вільного голосування, як це діється у Фінляндії.

Люди, які знають історію, пригадують собі, що була в минулому подібна ситуація. 1815 року, після поразки Наполеона, якому допомагали польські патріоти (від того й слова в гимні — „Марш-марш, Домбровскі, з зємі Влоскєй до Польскі"), створено автономну польську державу під російським протекторатом, і ця країна мала вільніший устрій, ніж Росія під самодержавним царем. Фінляндія, окупована російським військом 1809 року (за згодою Наполеона I), належала до російської імперії як автономна країна (князівство), мала виборний сойм і уряд аж до 1917 року, коли стала самостійною республікою.

Розширена автономія

Польські патріоти, переживши трагедію у Другій світовій війні, не мріють про „всенаціональне повстання", а охоче прийняли б для своєї країни „фінляндизацію", розширену автономію на демократичних основах. І тут виникає питання: чи такі надії мають під собою ґрунт?

Оптимісти згадують, що демократична Фінляндія і „конґресова Польща" (1815-1830 р.) могли жити під російською протекцією і мали більшу свободу від піддані російського царя „в неключимому рабстві". Але при тому забувається, що самодержавна Росія не була тоталітарною імперією, в ній були в суспільному житті і в господарстві ділянки, що розвивалися незалежно від адміністративного апарату. Відпад Фінляндії або Польщі не грозив основам самодержавного режиму в Росії.

Коли цар Александер II дозволив болгарам, після війни з Туреччиною, творити конституційний лад, то це не несло небезпеки для російського самодержавного режиму. Правда, російські ліберали писали до царя прохання, щоб дав своїм підданим те, що він дав болгарам (конституцію). Але це не мало успіху, бо цар уважав, що многонаціональну державу може врятувати від „сепаратизму" тільки абсолютний монарх.

Ситуація „совєтизованих" країн вимагає від олігархів, що рішають в московському політбюрі, особливої уважности й пильности. Цей режим стоїть на терорі (Ленін учив своїх партійців, що треба „узаконити терор"). Без терору, ці режими, накинуті народам совєтським військом, негайно мусіли б завалитися: поляки терплять владу компартії, бо бояться агресії совєтських армій.

І самі „одинадцять тиранів" у Москві (згадую терор в Греції, в Атенах, що запанували 404 року перед християнською ерою) — члени політбюра — не чують себе певно, мавши перед очима події в Польщі. Тому літають у Москву ватажки польської компартії на наради і дістають від Брежнєва й Суслова інформації. Мавши за плечима війну в Афґаністані, московські верховоди не хотіли б воєнною силою „завести порядок" у Поль-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Олександер Татомир

ЧУЖИНЦІ ПРО УКРАЇНУ

По невдалих спробах закріпити свою державність в XX ст. серед нашого громадянства поширився погляд, що всі чужинці вороже ставляться до нас і доцільно промовчують наші змагання. Цей погляд може виправдувати себе тільки у відношенні до окупантів України, зокрема Москви, а інші чужинці цікавляться нами пропорційно до нашої живучости та актуальности української проблеми на міжнародному форумі.

В останніх десятиріччях, із зростом противоріч у московській імперії, щораз частіше на сторінках світової преси та літератури появляються в більшості позитивні згадки про Україну. Винятком є деякі жидівські автори, які безоглядно намагаються скинути відповідальність за голокост, крім нацистів на цілі народи, включно з українцями.

Ми повинні пильніше слідкувати за чужими виданнями і реєструвати прихильні українській справі голоси. Тоді певно прийдемо до висновку, що не так світова конспірація, а радше наша байдужість і лінивство є причиною шкідливого міту про повну незаінтересованість, а то й ворожість чужинців до української проблеми.

Дві історичні праці

Щоб не бути голословним, наведу сперті на багатому джерельному матеріялі дві історичні праці різних авторів, які взаємно доповняють себе в оцінці значення України під час Другої світової війни та кримінальних злочинів райхскомісара Еріха Коха.

Автори цих книг послуговувалися писаннями таких державних мужів, як: Винстон Черчіл, Нікіта Хрущов, Адольф Гітлер..., полководців: фельдмаршала Монтґомері, Еріх фон Манштайн, Ґеорґій Жуков, Карль Деніц, Гайнц Ґудеріян, Вільгельм Кайтель, Сидір Б. Ковпак..., шеф німецької розвідки ген. Райнгард Гелен, письменники: Роберт Конквест, Александер Солженіцин, Андрій Амальрик і багато інших. Разом вони використали понад 100 поважніших джерел і совєтську пресу.

Назва першої книги: „Russia besieged" by Nicholas Bethel, 1977, Time Life, Inc. появився друком одночасно в ЗСА і Канаді. Авторові допомагали три визначні асистенти: військовий історик, директор політичних наук і професор вашінґтонського університету — колишній аташе в Москві. Ця книга має 208 сторінок великого формату, в твердій оправі, численні документальні світлини, пропаґандивні афіші в російській мові та дві військові карти.

Автор описує початок німецько-совєтської війни до березня 1942 року. Про Україну згадує аж 23 рази з різних причин, як ось: протисовєтські настрої, симпатії до німців, німецька політика на сході, сцени окупації і т. п. та містить 14 більших світлин із сучасних подій на українських землях. Для нас найцінніші є сторінки 78-87, присвячені в цілості змістом і світлинами окупації України німецькою владою 1941 року. Про зустріч з українським населенням пише в своїх споминах німецький вояк: „У кожному селі засипували нас чудовими китицями квіття, кращими як при нашому в'їзді у Відень. Дякували нам квіттям, поживою, налитками і музикою за визволення". Західні українці мали особливу причину до радости, бо німецьке радіо впевняло їх, що Гітлер відновить незалежну українську державу. Населення ненавиділо комуністичну владу, яка позамикала їм церкви та знищила вищеосвічену клясу. Багато українців із східніх земель теж ненавиділо московського окупанта. Сталін роками робив чистки місцевих урядів, переслідував інтелектуалів, в брутальний спосіб перевів колективізацію, конфіскуючи стільки поживи, що голод охопив цілу Україну. З цієї причини східні українці раділи теж переможцем. Спершу він виправдував надії місцевого населення. Військо відкрило церкви, звільняло воєннополонених, полегшило заряд колективними фармами.

Українське правління

Українські самостійники зформували своє народне правління. Але Гітлер не розцінював українців як своїх союзників у війні з Росією. Він знав, що Україна є хлібною коморою Совєтського Союзу і більшим індустріяльним центром та може виживити Німеччину й стати життєвим простором для арійських колоністів. І з походом військових колон в Україні він випрацював плян як окупувати її, адмініструвати й експлуатувати. Українці дуже швидко розчарувалися поступованням німців. П'ять днів після зформування українського державного правління німецька влада зліквідувала його та арештувала тих, які активно піддержували це правління, а Гітлер поділив Україну на чотири смуги: Південну смугу віддав Румунії, західню прилучив до окупованої Польщі, з центральної створив т. зв. Райхскомісаріят Україна, а решту залишив під контролею армії. Тому, що Україна мала стати життьовим простором німців, треба було драстично зредукувати кількість місцевого населення. Ніхто не надавався краще до здійснення цього завдання.

(Закінчення на стор. 4)

З господарського життя

Польські урядові чинники у Варшаві подали до публічного відомо, що наявні харчові запаси, слабі жнива й мінімальні девізові резерви, що їх можна б ужити на закуп харчів за кордоном, викличуть в останньому кварталі 1980 року брак деяких харчових продуктів на ринку. Ясно, що в першу чергу не ставатиме м'яса. Не зважаючи на відсутність відповідної кількости девіз, м'яса треба закупити за кордоном принаймні 70,000 тонн. Та це мабуть не вистачить, і уряд підготовляє харчові картки у випадку, якщо б зайшла потреба офіційного пайкування м'яса. Також деяких інших харчів бракуватиме: товщів, молока й молочних виробів, кормів для худоби. Як поінформував міністер внутрішньої торгівлі Адам Ковалік, жнива й наявні запаси забезпечать 85 відсотків спожиття, а решту треба буде ввозити. Тих коло 15 відсотків харчового недобору репрезентуватиме коло два більйони долярів.

Японський автомобільний промисел приготувався на той час, коли американські фабрики випустили малі авта, які якостево й ціною зближаються до японських. З кінцем вересня — початком жовтня дві головні компанії — Форд і Крайслер — випустили такі авта на ринок. Найдешевші моделі цих авт коштують понад 5,000 долярів. З весною Дженерал Моторс вийде зі своїм таким моделем і почнеться завзята конкуренційна боротьба. В промислово-торговельному світі з напруженням очікують цього бою, який мабуть буде одним з найбільших, або таки найбільшим такого роду конкуренційним змагом у господарській історії світу. Японські фабриканти авт, не чекаючи висліду того бою — напевно важкого, довгого і дуже коштовного — вже розпочали опанування ринку в світі, а в першу чергу — в ЗСА, частинами до тих різних малих автомобілів. 1970 року вони ввезли на ринки ЗСА автомобілевих частин на 163 мільйони долярів, а в 1979 на 2,6 більйона долярів. З Америки вивезено 1979 року до Японії автомобільових частин до всіх авт, а першу чергу американських, на 100 мільйонів долярів, покриваючи тільки небагато запотребування на частини до американських авт, які є в ужитку на терені Японії, і на експорт.

В Конґресі ЗСА почалася боротьба проти зарядженого президентом Джіммі Картером 4-го січня ц.р., ембарґа на вивіз збіжжя, головно пшениці й кукурудзи, до Совєтського Союзу. Була це відповідь на совєтський збройний напад на Афґаністан. Противники цього ембарґа, які репрезентують у першу чергу сільськогосподарські райони ЗСА та які бачать в ембарґові одну з причин занизьких, на їх думку, цін на збіжжя, мотивують свою вимогу припинити ембарго тим, що великі світові збіжжеві компанії, а в першу чергу американські завдяки своїм зв'язкам і майже необмеженим фінансовим та транспортовим можливостям, так маніпулюють оборотами на світовому збіжжевому ринку, що Совєтський Союз після початкових труднощів врешті-решт таки зміг задовольнити свої основні потреби. А до цього причинилися також ті країни-продуценти збіжжя на експорт, які не лише зразу почали доставляти Совєтському Союзові збіжжя зі своїх резерв, але й весною цього року так збільшили свою засівну площу, що стали чималим конкурентом для американських продуцентів. Отже, на думку ворогів ембарґа, Совєтський Союз зазнав замало шкоди через нього, а американським фармерам прийшлося понести деякі втрати.

Американські фірми й приватні особи, які потерпіли наслідком подій в Ірані, а між ними родини протизаконно притримуваних американських закладників, зголошують свої претенсії до іранських фондів, заблокованих у ЗСА. Державний департамент виступив проти цього з уваги на можливі пізніші комплікації в полагоді міжнародних політичних і дипломатичних відносин, але федеральний суддя в Ню Йорку Томас Даффі далі такі зголошення реєструє. Суддя Даффі видав децизію, в якій він обґрунтував права американських правних і фізичних осіб на підставі обов'язуючих законів і дотеперішньої процедури в таких випадках.

Жиди мають опінію кращих господарників, але в Ізраїлі їм не дуже вдається навести господарський лад. Інфляція в Ізраїлі осягнула висоту 134 відсотки в річному відношенні, що збільшує безробіття, зменшує інвестиції, а найважніше — б'є по громадськості Ізраїля, в першу чергу по убогіших верствах. Уряд Ізраїля на чолі з Менахемом Беґіном хоче ввести закон про контролю цін і заробітків, але для успіху цього закону він потребує згоди господарських чинників і профспілок. Профспілки в Ізраїлі є під повним впливом опозиційної партії праці. „Гістадрут (профспілки в Ізраїлі) не погоджуються на такий закон, щоб не збільшити шанси теперішнього уряду знову виграти незабаром вибори", — заявив один з профспілкових лідерів.

Вступайте в члени УНС

Лариса М.Л. Залеська-Онишкевич

СПРАВА ПЕРШОЇ ВАГИ: МОЛОДЬ І МОВА

Ми почали цьогорічний шкільний рік опублікованням резолюцій Молодечої сесії останнього СКВУ. Це відповідний початок — бо увага присвячена молоді. Тепер перед нами XIII Конгрес Українців Америки. Це форум, на якому напевно будуть заторкнені проблеми нашого майбутнього у цій країні, отже — справи й проблеми нашої молоді.

Під час нарад СКВУ на сесії молодечих організацій, як видно з резолюцій звернено увагу, між іншим, на:

* потребу притягнути до наших громад досі незорганізовану молодь;
* потребу консолідувати школи українознавства, зокрема по малих осередках;
* бажання відчути від наших священиків, зокрема від молодих, більше уваги й пошани до української мови, та більшого зацікавлення в ділянках української культури.

Спільними аспектами тут є мова, молодь і шкільництво. Саме це турбує багатьох діячів українських молодечих організацій, а тому повинно привернути й увагу всієї нашої громади.

Школи українознавства

Крім жидівської групи, українська громада в ЗСА — єдина, що має так широко й детально зорганізовану сітку шкільництва, підручників та програми аж на 12 кляс. Тому кілька років для студії слов'янських шкіл у цій країні я перевела аналізу й огляд цієї справи. Навіть поляки, яких тут є кількакратно більше — не мали донедавна однієї шкільної централі та шкіл з 12 клясами. В нас є унікальний апарат та організаційна сітка. Наша ситуація та можливість є найкращі. Залежить тільки наскільки ми будемо приготованими на майбутнє.

По наших школах тепер маємо охоплених яких 13,000 дітей. Правда, це число представляє тільки 10 відсотків нашої молоді, і це число буде драстично зменшене. Деякі школи вже думають ліквідувати. Крім ситуації, що є вже поза нашою контролею — як зменшення приросту, географічне розпорошення, та мішані подружжя — є ще чинники які є спричинені нами. У нас є багато маленьких шкіл при різних організаціях та парохіях. Є помилкове враження, що ніби таким способом можна вдержати молодь при даній інституції. Зовсім ні. Молодь потребує більшого гурту. Молодь шанує серйозні програми та високі вимоги. Це все можна легше дати при консолідації малих шкіл. Тоді також можна мати окремі кляси для англомовних наших дітей, які не знають української мови.

Для добра кожної української організації чи парохії треба, щоб молодь мала змогу знати українську молодь з інших організацій чи Церков. А це також можна вчинити при консолідації шкіл. Тоді буде менше число мішаних подруж, а більша можливість задержати молодих, хоч при одній організації чи Церкві. Бож коли двоє українців з різних парохій чи Церков одружуються, то є велика правдоподібність що вони залишаться хоч при одній українській Церкві. Та коли є мішані подружжя з чужинцями, то тільки 15 відсотків можливости, що вони будуть при українській групі чи Церкві.

Українська мова

Наша преса слушно б'є на сполох у справі русифікації в Україні. 1979 року вже 7 мільйонів українців подало російську мову за свою рідну. А як справа в діяспорі, а як в Америці? Тому 10 років ще 250 тисяч подало українську мову за матірню, а як буде за 20 років? Залежить від настанови та виховання тих, які за 5-10 років будуть батьками.

Батьки теперішньої молоді тепер є у віці 25 до 55 років. Себто, із тих, що посилають своїх дітей до українських шкіл, всі батьки нижче 32-го року життя є тут уже роджені, а всі нижче 50-го року свою середню освіту також тут здобули. Різні чинники впливають на це, що й батьки щораз частіше до своїх дітей не вживають української мови. Можна твердити, що із тих, хто добре знає мову тільки 10 відсотків вживає до своїх дітей виключно українську мову, а 15 відсотків ніколи не вживає. 75 відсотків вживає мішану мову. Це вже не так важливе чи мішають трохи чи багато, бо ефект буде майже потрійний. Якщо батьки вживають хоча тільки одне неукраїнське слово на речення, то дитина вже буде вживати одне речення на чотири. Якщо батьки вживають 25 відсотків неукраїнських слів — то діти вже будуть мішати на яких 60 відсотків, чи взагалі рідко коли будуть говорити українською мовою. Потрібно великої інтелектуальної самодисципліни щоб передати дітям чисту мову.

Навіщо мова?

Таке питання може бути дивним, але над цією справою не багато застановляється. Мотивів тут може бути хоч з десяток. Серед них такі:

а. Якщо батьки чи діди приїхали до Америки головно тому, що не могли бути вільно-практикуючими українцями в Україні, то їхні діти чи внуки повинні бути цього свідомі. Це може бути родинною „місією", як продовження лінії від своїх предків до внуків. Внуки повинні знати, що в противагу до інших етнічних груп, українці не приїхали до ЗСА тільки тому, що „крім бараболі" не мали що їсти...

б. Є виразно доказано, що повно двомовні діти мають більші успіхи в обох школах. Тут потрібно підкреслити плинність і добре знання обох мов. Так як грачеві футболу допоможе вправляння в бігу чи скоку, так вживання двох мов є інтелектуальною заправою для кожної людини.

в. Знання української мови потрібне також для спілкування з рідними з інших країн: Франції, Німеччини чи Бразилії, а головно з України.

г. Знання мов є інтелектуально стимулюючим та професійно корисним.

Плянуючи про майбутнє

Плянуючи про майбутнє ми мусимо призадуматись над тим, хто буде активним у наших організаціях, хто їх вестиме та хто представлятиме українську громаду в ЗСА за 15 чи 25 років. В більшості випадків це будуть ті, хто добре знає і вживає українську мову, хто зможе користува-

(Закінчення на стор. 4)

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

93-ій і 106-ий Відділ СУА в Гартфорді, Конн.

влаштовують

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ

в суботу, 18 жовтня 1980 р., о год. 9-ій веч. в залі Українського Народного Дому

Оркестра **„Темпо" п. І. Коваля**

Столи проситься замовляти у Пань:

Люба Кінах — 563-8139 • Евгенія Ковальська — 247-2570

Спілка Української Молоді Америки

Осередок в Пассейку, Н. Дж.

влаштовує

в суботу, 11 жовтня 1980 року в залі Української Централі в Пассейку

240 Hope Avenue

ВЕЛИКУ ОСІННЮ ЗАБАВУ

Грає оркестра **„ТЕМПО"**

Початок год. 9-та веч.

Щиро запрошуємо всіх.

АВТОМОБІЛЬНІ ФАБРИКИ ФОРДА роблять старання, щоб переключити більшість своїх автомобілів нового випуску на мотори Дізеля. Президент компанії Філліп Колдвелл заявив, що під теперішню пору ведуться переговори з німецькою компанією БМВ і австрійською Штоєр у справі достави для Форда нових і сильніших моторів Дізеля. Покищо Форд зацікавлений у закупі 100,000 сильників, які будуть вмонтовані у нові моделі і випущені 1981 і 1982 року. Демонструючи нові моделі автомобілів Форда Колдвелл заявив, що компанія надіється на продаж пів мільйона більше авт, як в 1980 році.

АКАДЕМІЯ

для вшанування

РОДУ ШУХЕВИЧІВ

Неділя, 19 жовтня 1980 р., год. 3:30 по пол.

Заля Укр. Кат. Центру св. Володимира

226 Юньйондел Авеню, ЮНЬЙОНДЕЛ, Н. Й.

Головну доповідь виголосить довголітній в'язень московських концентраційних таборів, непохитний борець за Вільну Україну

Проф. ВАЛЕНТИН МОРОЗ

В мистецькій програмі виступлять:

- Юні Бандуристи при 42. Відд. ООЧСУ — Т. СЕНЧИШИН
- Самодіяльний Гурток Бандуристів — О. КАЛИНОВСЬКИЙ
- Рецитація — ОЛЯ ІЛЬНИЦЬКА-ПИЩИМУХА
- Оперна солістка світової слави — ГАЛИНА АНДРЕАДІС

Все Українське Громадянство щиро запрошуємо до масової участи.

Чи друга...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

щі. Однак, лібералізація руйнує „єдиномисліє" у всіх країнах Совєтського Бльоку і в немалій мірі в самому СССР. Від Гданська і до Варни над Чорним морем лунає чим далі, то дужче „голос волі". Правило, відоме з часів царського режиму — „тащить і не пущать", може втратити свою магічну силу.

„Закони наслідування"

Є в суспільному житті „закони наслідування", про які писав французький соціолог Гард: „Tarde, Les lois de l'imitations". Коли польським робітникам вільно творити незалежні організації і страйкувати, то цього права будуть домагатися й пролетарі в інших країнах під комуністичною диктатурою. Москва це розуміє.

Польща, як „друга Фінляндія", не може заспокоїти московських „взволнованих лоботрясів" (слова сатирика М. Салтикова — Щедрина). Лібералізація, вільний рух суспільства підриває підвалини режиму, створеного за пляном Леніна, що писав: „Поки є держава, немає свободи". В ленінській державі неможливо обійтися без „держиморди". В цьому — найбільша небезпека для невеликих здобутків визвольного руху в Польщі.

ЗОЛОТА ГАРЯЧКА, яка вже від довгих місяців панує в Бразилії, ґвалтовно поширюється й захоплює щораз то нові частини тієї країни. Головні поклади золотого піску містяться в районі ріки Амазонки і на південь від неї. В одному продукційному осередку Сієрра Паляда цього року продукція золота винесе коло 12 тонн, що на 2,5 тонни більше як вся дотеперішня цілорічна продукція Бразилії.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, БАБУНІ, МАМИ, СЕСТРИ й БРАТОВОЇ

СВ. П.

ОЛЬГИ ПЮРКО-БАРАНОВСЬКОЇ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в четвер, дня 9-го жовтня 1980 року

в Детройті — Захід, Міш., Дірборні, Міш., Дірборні Гайтс, Міш., Ворені, Міш., Торонті, Канада.

Про молитви просять:

чоловік — МИХАЙЛО
і вся Рідня Покійної в Америці і Канаді

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА В ПУБЛІЧНІЙ БІБЛІОТЕЦІ

Ню Йорк, Н. Й. — Під час Слов'янського тижня, який, як відомо розпічнеться тут 13-го і триватиме до 19-го жовтня включно, у публічній бібліотеці Квінсборо на Форест Гіллс при 108-19 71 авеню (зупинка підземки Контінентал авеню - поїзди Е і Ф) буде влаштована виставка українських експонатів кераміки, різьби і скульптури, вишивки, писанок тощо, організацією якої займається пані Лариса Заклинська-Томаселлі. Виставка триватиме цілий тиждень у приміщеннях згаданої бібліотеки. Крім виставки там виступатимуть поодинокі українські мистецькі ансамблі.

ОБРАЗОТВОРЧА ВИСТАВКА ХРИСТИНИ ШМІҐЕЛЬ

Ню Йорк, Н. Й. — В днях від 12-19-го жовтня ц. р., тут в Галерії ОМУА при 136 2-га авеню відбудеться образотворча виставка Христини Шміґель. Відкриття виставки відбудеться в неділю, 12-го жовтня о год. 1-ій по полудні.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ

90-ЛІТТЯ ТРУДОЛЮБИВОГО ЖИТТЯ і 60-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА

Парафія Церкви св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й.

вшанує

Всечесного о. Крипошанина

СТЕПАНА КЛЕПАРЧУКА

СВЯТОЧНИМ БЕНКЕТОМ

який відбудеться **в суботу, 18-го жовтня 1980 р., о год. 5-ій по пол. на Верховині, Ґлен Спей, Н. Й.**

- Перед бенкетом, при участі багатьох священиків, буде відправлена о год. 1-ій по пол., **в церкві св. Володимира в Ґлен Спей СВЯТА СЛУЖБА БОЖА.**
- Після Сл. Божої, аж до початку бенкету, учасники бенкету матимуть нагоду розважатися багатим „как-тейлем" на оселі Верховина.
- Участь в бенкеті 10.00 дол. від особи.
- Учасники бенкету, які мали би бажання переночувати на Верховині, можуть зарезервувати собі нічліг на Оселі. Ч. тел. 914-856-1323 або 914-856-8886. Там же можна замовляти також квитки на бенкет.

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ при ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА в ҐЛЕН СПЕЙ

Д-р Любомир Ворох

повідомляє, що відкрив хірургічну пракрику при

131 Park Avenue
Yonkers, N.Y. 10703
Tel.: 914-965-7271

Години приймать за домовленням.

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
МАМИ й БАБУНІ

бл. п.

КАТЕРИНИ з КОХАЛИКІВ ДЯКУНЧАК

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

у вівторок, 14 жовтня 1980 року в церкві Св. Покрови в Берлінґтоні, Онт., Канада, о год. 7:30 веч.

Просимо про Молитви:

донька — НАТАЛКА ЛЕВИЦЬКА
з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
і з дітьми
син — ІГОР з дружиною ХРИСТЕЮ
і з дітьми

86-ий Відділ СУА — Нюарк-Ірвінґтон

запрошує Шановне Громадянство на

ПОКАЗ МОДИ

ПРОЄКТУ

ЕВГЕНІЇ ТРІСКИ

в суботу, 11 жовтня 1980 р., о год. 7-ій веч.

Заля Українського Народного Дому

140 Prospect Avenue, IRVINGTON, N.J.

Модельки: **ЛІДА ГНАТ, ЛЯРИСА КРУПА, ЛАДА ПІЩИНСЬКА, УЛІТА ОЛЬШАНІВСЬКА, МОТРЯ ТУРЯНСЬКА.**

Ведуча програмою — **МИРОСЛАВА ГРАБ.**

Вступ 5.00 дол.

Ввесь дохід призначений на розбудову УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ в НЮ ЙОРКУ

По програмі — ПЕРЕКУСКА

Подаємо сумну вістку Членству всіх Організацій Українського Визвольного Фронту та всій Українській Спільноті, що 6-го серпня 1980 року в Сіднеї, Австралія, на 59-му році життя, несподівано, трагічною смертю, в автомобілевій катастрофі згинув

сл. п.

ЛЕВ БОГДАН НОВИЦЬКИЙ

народжений 13-го серпня 1921 року в Дрогобичі, Україна.

Покійний був довголітнім Тереновим Провідником Організації Українських Націоналістів, провідним членом Українського Визвольного Фронту та загальновизнаваним авторитетним діячем у політичному та суспільно-громадському житті української громади в Австралії.

Горем прибитій Дружині Анні, складаємо наші щирі й дружні вислови глибокого співчуття.

ПОХОРОН Покійного відбувся 12-го серпня ц. р.

Нехай чужа земля легкою Йому буде, а пам'ять про нашого Друга боротьби, змагу й праці за найвищу ідею — за Українську Незалежну Державу — залишиться між нами назавжди.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПРЕЗИДІЯ СВІТОВОГО УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

Українська Вільна Академія Наук у США

відкриває

НОВИЙ АКАДЕМІЧНИЙ СЕЗОН

та запрошує Українське Громадянство на

ДОПОВІДЬ

Д-ра СТЕПАНА РАПАВОГО

спеціяліста з ділянки демографії СССР при Американському Бюрі Перепису у Вашінґтоні

на тему:

„НАЦІОНАЛЬНИЙ СКЛАД НАСЕЛЕННЯ І МОВНІ ЗМІНИ В УКРАЇНІ НА ПІДСТАВІ ОСТАННІХ ПЕРЕПИСІВ НАСЕЛЕННЯ".

Неділя, 12-го жовтня 1980 року, 2-га година по полудні.

Будинок Академії: 206 Захід 100-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

(При цій нагоді пригадуємо, що семінар присвячений проблемам демографічних процесів в СССР відновлює свою діяльність **в суботу, 11-го жовтня.** Про докладніші інформації прошу звертатися до **Канцелярії УВАН: 222-1866**).

Українське Патріярхальне Товариство

та

Рада Мирян в ЗСА

повідомляють, що

в суботу, дня 11-го жовтня 1980 року

в приміщеннях Benjamin Franklin Hotel

9 and Chestnut Streets, PHILADELHIA, Pa.

(в приміщеннях КОНҐРЕСУ УККА)

відбудеться

КОНҐРЕС МИРЯН

ПРОГРАМА:

1. Реєстрація від 9 до 9:30 рано
2. Відкриття: Голова Ради Мирян інж. СИДІР ТИМЯК
3. Молитва.
4. Вибір Президії і Почесної Президії
5. Програмове слово: Голова Крайової Управи проф. д-р БОГДАН ЛОНЧИНА на тему: *„Напрямні Патріярхального Руху під сучасну пору".*
6. Доповідь: о. митр. МАРІЯН БУТРИНСЬКИЙ на тему: *„Завдання мирян і священиків в Українській Католицькій Помісній Церкві після останнього синоду".*

   Обідова перерва: год. 12:30 до 1:30.
7. Панельна дискусія під проводом проф. д-ра ВАСИЛЯ МАРКУСЯ на тему: *„Завдання Патріярхального Руху на найближче 10-ти ліття".*
8. Підсумки і резолюції.
9. Закриття і молитва.

До численної участи запрошується Представників Відділів і Делеґатур, Членів Українського Патріярхального Товариства в ЗСА та усю Українську Громаду.

У глибокій печалі повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 25-го вересня 1980 року, після важкої і жорстокої недуги, відійшов від нас у Вічність, на 62-му році життя, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ШВАҐЕР І КУЗЕН

бл. п.

Інж. ЛЮБОМИР ІВАСИКІВ

ПАРАСТАС був відправлений в неділю, 28-го вересня 1980 року.

ПОХОРОН відбувся у понеділок, 29-го вересня 1980 року з церкви Царя Христа на цвинтар у Факс Чейс.

У глибокому смутку:

дружина — ЛЕСЯ
дочка — РОМА з чоловіком РОМАНОМ КОГУТОМ
внуки — МАРКО, АНДРІЙ І ДАМЯН
брат — ЛЕВ з родиною
сестра — ІРИНА КОЗАК з дочками ВІРОЮ ШЕМБЕЛЬ І ХРИСТИНОЮ
сестра — ОЛЬГА з родиною
шваґри:
ЕВГЕН КОРОПЕЦЬКИЙ з родиною
ОРИСЯ ІЛЬНИЦЬКА
кузен — ЛЕВ КУШНІР з родиною
Родина в Україні і ЗСА

З ініціятиви

КОНФЕРЕНЦІЇ ЦЕНТРАЛЬНИХ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДЕЧИХ І СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ та ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ ОБОРОНИ НАЦІОНАЛЬНИХ І ЛЮДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

закликає Українську Молодь і Українську Громаду на

ВЕЛИКУ МАНІФЕСТАЦІЮ „ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ"

що відбудеться в суботу, 11-го жовтня 1980 р., о год. 12-ій точно, а триватиме до 2-ої год. по пол.

Місце збірки біля готелю THE BENJAMIN FRANKLIN, Chestnut Street Transitway at 9th **в Філядельфії, Па.**

Маніфестація відбувається під час XIII Конґресу УККА і є спрямована на оборону тих одержимих, що жертвою свого життя засвідчують перед світом право самобутности України.

Багаточисленна участь у маніфестації додасть Їм сили духа, що за ними стоїть Українська Молодь і цілий вільний світ.

КОМІТЕТ

Чужинці...

(Закінчення зі ст 2-ої)

як нацистичний бюрократ Еріх Кох. Своїм співробітникам він сказав: „Мене звуть брутальною собакою. З цієї причини я є іменований райхкомісарем України. Надіюся, що ви з крайньою суворістю будете трактувати місцеве населення"

Підхід Коха був методичний. Його підвладні і СС-и часто з найменшої причини винищували жидів, а теж українців. Коли в Києві пошкоджено частину електростанції, розстріляно 400 чоловік. Люди Коха користувалися ще іншими методами для зменшення населення України: вони зумисне занедбували санітарні вимоги, щоб поширювалися недуги; не доставляли харчів до загрожених голодом районів; масово вивозили на невільничу працю до Німеччини. Зі самого тільки Києва вивезено 38.000 людей. Кох заявив: „Немає України. Мусимо пам'ятати, що ми є панівною расою!".

Німці не були єдиними вбивцями українців. Після інвазії комуністи вимордували тисячі українців у Західній Україні, тож не диво, що з боку населення прийшла відплата.

На світлинах схоплені характеристичні сцени з часів німецької окупації України: жінка благословить хрестом надходячих німецьких вояків, українські сільські дівчата в традиційних народних одягах засипують квіттям німецьку моторизовану колону, два українці виладовують свої антикомуністичні почування, розбиваючи молотом велику статую Леніна, українка шукає за своїм чоловіком між закладниками вбитими німцями, сім українців висить на шибениці в Миколаєві — осередку підпілля, німці знущаються над українським селянином, жінка глядить з розпаччю на свої горіючі будинки, що їх запалили німці.

Друга книга зветься: „The Cruelest Night" by Christopher Dobson, John Miller, Ronald Payne, 1979, Little, Brown and Company, Boston — Toronto. Книга в твердій оправі, має 223 сторінки звичайного формату з кількома документальними світлинами.

Безглузда політика

У книжці розповідається про одну з найбільших морських трагедій, коли в часі Другої світової війни совєтський підводний човен, яким кермував капітан Марінеско /мати українка, а батько румун/ затопив на Балтійському морі німецький пасажирський корабель „Вільгельм Ґустльоф" переповнений 8.000-ми втікачів: військовиків, ранених і цивільних. Ця трагедія була вислідом безглуздої східньої політики німецького уряду, що за неї, крім Гітлера, у великій мірі відповідав воєнний злочинець Еріх Кох. Про Україну згадується на сторінках: 20, 197; 200,і 201.

У роках 1942-43 японський амбасадор в Німеччині Ошіма вперто старався переконати Гітлера, щоб він заключив сепаратний мир з Росією та спільно з японцями переміг ЗСА і Велику Британію. Але Гітлер відмовився від участи в цьому пляні, мотивуючи тим, що Німеччина потребує української пшениці, яку тільки силою можна видобути від населення.

Окрему увагу звернули автори на райхкомісара України Еріха Коха, що був уосібленням усього найгіршого в нацизмі. У вище наведеній промові до своїх співробітників в Києві 1943 року він сказав: „Я видобуду все з цієї країни... Найнижчий німецький робітник расово та біологічно є тисячу разів вартісніший від місцевого населення". В роках 1941-43 він знищив у Києві 195,000 мешканців. В окрузі Рівно, де містилася його головна кватира, вживали вагонів до загазування 102,000 людей, багато з них жидів.

Райхсміністер Альфред Розенберґ у своєму листі до Гітлера жалівся на діяльність Коха в Україні та обвинувачував його за вбиття більше як 200 землевласників, щоб заосмотритися місцем на лови.

Воєнний злочинець

Кох по виїзді з України був комісаром оборони в Східній Прусії. Проголосив себе фюрером народної армії, що вішала німецьких „боягузів". Закликав, щоб ні одної п'яді німецької землі не віддати большевикам, а водночас дбайливо готовився до втечі. Узброїв два криголоми, заладував їх всяким пограбованим добром і своїми партійними зaушниками та скрито покинув Прусію. Після самогубства Гітлера, вимагав від Деніца підводного човна, щоб виїхати до Південної Америки. Коли ж цей відмовив, Кох скрився на фармі недалеко Гамбурґу. 1949 року пізнав його британський офіцер і Коха арештовано. Росіяни вимагали, щоб видати його як воєнного злочинця ч: 1 в Україні. З огляду на те, що час видачі воєнних злочинців Росії уже вигас, британський трибунал передав Коха Польщі, яка з невияснених причин аж за вісім років поставила його перед суд. Прикриваючись важкою недугою, він впевняв суддів, що завсіди був соціялістом, мав велику пошану до Маркса і Леніна та подив до людової Польщі, що був ініціятором пакту неаґресії між Німеччиною та Совєтами і т. п., та всі факти промовляли проти нього. 1959 року засудили Коха на кару смерти. І тоді почалася містерія. Рік пізніше проголошено, що польський карний закон не дозволяє на екзекуцію недужих. Тепер Кох має 83 роки, перебуває під сторожею у приватному відділі тюремного шпиталя на Раковецькій вулиці у Варшаві. Останній із головних різників голокосту, символ нацистського зла, може вважати свій рятунок тріюмфом брехні та перфідії.

Автори книги погоджуються в тому, що поведінка німців, а зокрема Коха в Україні була божевільною, бож українці вітали їх квітами як визволителів. Якщо німці були б використали цю добру волю українського населення й інших народів, та шляхетно трактуючи українців здобули їхню співпрацю, у висліді міг розлетітися Совєтський Союз. Кох і його партійні товариші показалися, такими ж варварами як комуністи і через свої скривавлені руки пропустили цю незвичайну нагоду.

Згадані дві книги, що їх написали чужинці, є найкращою відповіддю жидівським екстремістам на їхнє знеславлювання українців за голокост.

Ми мали і маємо небувалий в історії людства голокост, у якому згинуло понад 30 мільйонів українців.

Благословення наріжного камення під українську церкву в Люрді

Чину благословення наріжного каменя під церкву Непорочно Зачатої Діви Марії в Люрді довершив отець генеральний вікарій Михайло Василик з Парижу в сослуженні кількох українських священиків. Це було в середу, 13-го серпня, в світлий день Навечір'я Хрищення Руси-України. Після посвячення відбулася торжественна Служба Божа в намірені тисячолітної Руси-України і тих всіх, що своїми молитвами, працею та грошовими пожертвами зробили можливим здвигнення української церкви в Люрді.

Благословення наріжного каменя під українську церкву в Люрді 14-го серпня. На знімці (зліва направо): о.ІванСіянчук, ЧНІ, з Канади; о. Василь Прийма, парох, вкладає в заглиблення наріжного каменя документації та реліквії - цінності, принесені зі Святої Землі, з Люрдської Ґроти та з України; о. митрат Михайпо Василик, який заступав Владику Володимира Маланчука з Парижу; о.Павло Когут із Страсбурґу, східня Франція; сестра-служебниця Макрина Ребачук — держить ікону Пресвятої Богородиці; сестра-служебниця Клявдія Костюк — тримає ікону Спасителя.

Проєкт гарної церковці в Люрді випрацював відомий будівничий українських церков в Америці інж.архітект (Данило) Мирослав Німців.

Минуло 122 роки від чудесних появ Непорочної Діви Марії в Люрді, яку українці величають Небесною Ненькою, Покровою або Царицею України. Французи її називають Люрдська Пані. І ось вона, Люрдська Пані, під час своєї тринадцютої появи у Люрді,2-го березня1858 року, передала через свою вибранку, пастушку Бернадетту Субіру, дуже важливе доручення:

„Піди й скажи священикам, щоб тут збудували церковцю і щоб сюди приходили процесії."

Виконуючи волю Небесної Неньки, Цариці Землі і Неба Пречистої Діви Марії, українські Владики,священики та вірні бажання Люрдської, Пані стараються виконати: рік-річно беруть участь у цих урочистих процесіях і будують у її королівстві, недалеко святої чудодійної гроти-печери українську святиню на прославу Пречистої Діви Марії і щоб гідно відзначити світлу сторінку нашої історії – тисячоліття хрищенія Руси-України, започатковане св. княгинею Ольгою, а завершене 988 року рівноапостольним князем св. Володимиром Великим.

Дали своє благословення на цей почин церковні та світські власті,на чолі з Папою Павлом-Іваном Другим, Патріярхом Йосифом Сліпим, Владикою Володимиром Маланчуком, ЧНІ, його заступником митратом о. Михайлом Василиком та секретарем о. канцлером Михайлом Левенцем в Парижі; душпастирем для українців у південно західній Франції о. Василем Приймою з Тулюзи-Люрду, а з французької сторони— Владикою Генрі Донзе, єпископом Тарбу і Люрду, та цивільною владою в Люрді, Тарбі, Тулюзі й Парижі.

Ініціяторами та виконавцями збудування українського храму в Люрді були: о. Ярослав Салевич, парох з Ліону, на пості нашого президента Товариства Св. Андрія; о. декан крилошанин Павло Когут, парох для українців у Страсбурзі, як адміністратор, дорадник і керманич будови; о. радник Василь Прийма, парох Тулюзи-Люрду, як інспіратор та збирач фондів на воздвигнення української церковці в Люрді, що виносить понад один мільйон американських долярів.

На чолі французького уряду тоді був і є тепер президент Валерій Жіскар д'Естен. У нашій рідній батьківщині— Україні Греко-Католицька Церква люто переслідувана, загнана у катакомби, бо владу держать наїзники, вороги Української Католицької Церкви.

У заглибленні наріжного каменя вложено всі потрібні документи французькою та українською мовами, хрестик з Єрусалиму, зроблений з оливкового дерева на Оливній Горі, на якій часто молився Божественний Спаситель, чудодійну воду із джерела та відламок ґранітної скелі із ґроти-печери, яку осяяла, прославила та позначила чудами Діва Марія в Люрді. Тут вложено також воду та землю, привезену із України з-під Білої Гори з Підлісся, де ріс, де працював, яку оспівував пробудитель західніх земель України о. Маркіян Шашкевич, що залишив нам взір любови і віри, кажучи: „Віра мого серця на любові постановилась, очі ми вирвеш і серце вирвеш, але віри із моїх грудей не вирвеш ніколи!"

В цьому заглибленні наріжного каменя вложено списки жертводавців на будову церкви у Люрді і в особливший спосіб відзначено всіх співпрацівників і меценатів, що віддали на воздвигнення церкви свої ощадності з великої любови до віри своїх батьків.

На цьому пропам'ятному Акті посвячення наріжного каменя під українську церкву поклали власноручні підписи в той час присутні в Люрді священники: три священики з Франції —о.Михайло Василик, генеральний вікарій; о. Павло Когут, декан - крилошанин; о. Василь Прийма, радник; три богослови — два брати чину Святого Василія Великого з Риму Микола Корчагін і Люїс Слободянин, та о.Іван Сіянчук, ЧНІ, з Канади; три сестри - служебниці Пренепорочної Діви Марії — сестра Катерина Наталія Гуцуляк з Канади, сестри Макрина Ребачук і Клавдія Костюк з Югославії; три представники із трьох континентів Земного Ґльобу — Марія Бабчук, Европа - Англія; Пилип Сандрик, Америка - Детройт; Олександер Стасік, Австралія, як представники мирян.

Цих дванадцять підписів — це наче живий символ дванадцятьох апостолів навколо Ісуса Христа, Його Євангелії і Чесного Хреста, як видного знаку перемоги над злим духом, над гріхом, над темрявою безбожництва, неволею і беззаконням; перемоги над самою смертю, бо хрест святий — то знам'я спасіння і воскресіння з гробу неволі, із мертвоти до вічної прослави, щастя й радости.

І під цим світлим прапором перемоги — Святим Хрестом ,що його поставив на київських узгір'ях тому дві тисячі років Св. Андрій Первозванний, християнський український народ уже маршує тисячу років і вступає в друге, нове тисячоліття.

На другий день, в четвер 14-го серпня, в сам день праздника охрещення Русі-України св. Володимиром Великим, всі наши отці, богослови, Сестри-Служебниці та всі учасники благословлення наріжного каменя прийшли до каплиці у Віллі Святого Хреста і тут знову відбулася співана Служба Божа за всіх добродіїв, що зложили свої пожертви на церковцю в Люрді і які вже перейшли у вічність.

За всіх жертводавців минулих, теперішніх і майбутніх будуть постійно відправлятися Богослуження в новозбудованій церкві, а тим часом будівники та ктитори цього храму просять всіх українців і українок відгукнутися і молитвою і своєю лептою-пожертвою на український пам'ятник у Люрді, прилучитися до цього всеукраїнського походу за свою святиню тут, і тоді започаткована церковця в Люрді стане збудованою й завершеною дуже швидко. Листування і пожертви просить отець Василь Прийма, парох, присилати на адресу:L'Abbe Pryjma Wasyl,27 rue Adolphe-coll,boite Postale 3168 31027, Toulouse Cedex c.c.r. 613-26A, Toulouse, France.

Примітка: Хто мав би труднощі з пересилкою, хай передасть її в руки своєму о. пароxові, який гроші перешле о. Приймі.

Справа першої...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

тись давнішими (себто сьогоднішніми!) виданнями. І ті, хто зможе українською мовою вдержувати контакти з українськими громадами по цілім світі. Як зможуть громадяни ЗСА українського роду допомагати українській справі, якщо їхні провідники не зможуть прочитати видань з України?

Наша громада повинна бути свідомою цього, що для повищих та й інших мотивів нам потрібно буде мати групу громадян що говоритеме плинно українською літературною мовою. Саме тому нам вже сьогодні потрібно більше виявити уваги тим дітям, які добре знають українську мову та її активно вживають, — а головно тим, що є діяльними членами різних молодечих організацій. Тому що вони нам будуть потрібними в майбутньому — нам треба сьогодні ними більше цікавитись, давати їм можливості зі собою зустрічатись, змагатись один з одним; для заохоти й дошколу треба уділяти їм стипендії. Вони також мусять бачити,що таких як вони є більше чи це по різних містах чи організаціях, — але вони є! Молодечі організації та громада повинні допомогти їм разом працювати, чи це тільки літом, чи й кореспонденційно. Ці молоді мусять відчути сьогодні вже, що громада нами зацікавлена, що їх піддержує — а тоді буде зовсім природно, що вони будуть зобов'язані громаді в майбутньому віддячитись. Піддержка такої групи також заохотить тих, що нерадо вживають українську мову — щоб прилучитись до тих ким громада зацікавлена.

Хто може допомогти

До культкри мови належить вдержання її незачищеною. Це відноситься до дорослих та й дітей. Серед родин де плекають чисту мову, діти між собою звичайно вживають українську мову десь до 12-13-го року життя, а потім у товаристві ровесників вони часто переходять на англійську мову. Тоді вже у віці 19-20 року життя, вони звичайно добирають собі друзів, а з ними й мову спілкування; або українську, або англійську. Заохота в юнацькому віці та можливість зустріти таких самих молодих може допомогти мати більше таких українськомовних груп.

Батьки

Очевидно, що це залежить від свідомости й наставлення батьків чи діти знатимуть та вживатимуть українську мову хоч до 20-го року життя. І сьогодні є групи молодих батьків, які вирішили не позбавляти своїх дітей цієї можливости вповні опанувати українську мову, та її плинно вживати. Такі батьки підшукують такі самі родини, возять своїх дітей до них; щоб діти могли розмовляти по-українському зі своїми однолітками. Такі батьки також підшукують товариство на вакації — з цією самою метою. Уже довгими роками можна завважити такі родини, наприклад, у Гантері, де влітку майже всі діти спілкуються українською мовою.

Церква

Наші Церкви в діяспорі доти будуть мати вірних, доки люди будуть себе почувати українцями, чи українського походження. Отже тому і задля добра своїх вірних, і задля існування окремих парохій священикам повинно залежати щоб підсилювати, шанувати й плекати ці почування української приналежности. Тому це у вищезгадуваних резолюціях є так сильно висловлені бажання, щоб наші священики всі знали українську культуру й мову, щоб її самі плекали, та щоб літніми семестрами доповнювали своє знання з українських ділянок. Тоді їхній приклад буде ефективніший, їхня праця корисніша, а проповіді цікавіші. Як і більшість осіб у різних професіях, в Америці й Европі, священики різних віроісповідань доповнюють своє знання різних ділянок курсами-семінарами щокілька років. Чому б нашим священикам і сестрам-монахиням цього не робити?

Школи

Консолідація малих шкіл українознавства є конечністю, головно в невеликих громадах. Маленькі парохії мають амбіції мати свої школи, навіть коли мають всього по двоє-троє дітей на клясу, або коли навіть з'єднують по дві-три кляси разом. При цім вислід не буде найкращим, а при консолідації не тільки можна погрупувати дітей за рівнем знання, але й буде легше дібрати відповідний педагогічний склад, та й продовжувати програму до 12-ої кляси й матури.

Молодечі організації

Це повинно б бути завданням УККА та проводів наших молодечих організацій, щоб допомогти відновити організації для нашої молоді, яка не знає та не вживає української мови.

Для тієї молоді, що вживає українську мову потрібно влаштовувати більше спільних дій. Між молодечими організаціями конечно потрібно близьких контактів і плянувань зустрічей, конкурсів та акцій.

Задля добра й продовження існування нашої громади в ЗСА — ми мусимо звернути увагу на повищі важливі справи. Сьогодні ще є змога щось в цім напрямі вчинити.

Кінець

ПОШУКУЮТЬ ШІСТЬОХ ФАКІВЦІВ ДЛЯ ЦІКАВОЇ ПРАЦІ

Перт Амбой, Н.Дж. — Східньоевропейська Коаліція Америки — організація в Ню Джерзі, заснована з метою плекання інтересів слов'янських етнічних громад — має вільні місця на посаду одного координатора дослідів, двох заступників його, двох організаторів громад і одного адміністративного помічника.

Кандидати на ці посади повинні вміти їздити автом і мати на це дозвіл, і повинні знати одну або більше слов'янських мов, в слові й письмі. Вони вестимуть працю в п'ятьох повітах стейту Ню Джерзі: Берґен, Пассайк, Юніон Ессекс і Міддлсекс.

Заробітна плата координатора дослідів виносить до 20.500 долярів річно, заступники можуть дістати до 16.500 дол. Ці три посади вимагають від кандидатів вищої освіти в обсязі принаймні бакаляреату; також практика в обслідувальній праці є побажана.

Посада організатора громади оплачується від 20,000 до 25,000 річно. Кандидати повинні втішатися довір'ям серед етнічних громад у стейті Ню Джерзі і повинні визнаватися на стейтових етнічних організаціях. Їхнім завданням буде організування коаліції понад національні межі, щоб уможливити урядові стейту більше йти назустріч потребам східньоевропейських етнічних груп.

Адміністративний помічник може дістати платню до 12,500 дол. Для цієї посади вимогою є знання англійської мови і хоч однієї слов'янської. Подання слід надсилати на адресу: Reinhold Smyczek, Eastern European Coalition, Pulaski Hall, 310 Elm St., Perth Amboy, N.J.08861.

СЛАВНИЙ В ІСТОРІЇ та в літературі готель Савой у Лондоні, Англія, став тереном нової сенсаційної події. В кімнаті, яка коштує 200 долярів за одну ніч, невідомий дотепер вбивник замордував численними ударами ножа молоду жінку. Готель Савой належав при кінці минулого століття до славного паризького готеляра Цезара Ріца, який був співвласником паризького готелю Ріц. На відкритті готелю Савой грала спеціяльна оркестра, а диригував нею спроваджений з Відня Йоганн Штравс. У цьому готелі з огляду на характер його гостей панує абсолютна дискреція. Готель не подає нікому ніяких інформацій, хто і в якій кімнаті міститься та що він робить. Дискреція і в цьому випадку була така, що гості, які ночували тієї ночі в готелі, щойно слідуючого дня вранці довідалися про морд, прочитавши ранішні газети.

ЗАМОВЛЕННЯ І ПЕРЕДПЛАТА НА
"THE UKRAINIAN WEEKLY"
Просимо витяти, виповнити і разом з належною передплатою переслати до Адміністрації „Свободи":
"SVOBODA"
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
Дата ....
Передплата:
річно для членів УНС — $5.00; для нечленів — $8.00
Прошу зарахувати мене до передплатників THE UKRAINIAN WEEKLY
Ім'я і прізвище ....
Address: No. Street City State Zip Code
Я є членом УНС, Відділ ...... Я не є членом УНС ☐
Залучую чеком ☐ грошевим переказом ☐)
мою річну передплату ☐
Передплата $......... Пресовий Фонд $.........

УКРАЇНСЬКА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
„САМОПОМІЧ"
в НЮ ЙОРКУ
прийме негайно на працю
КАСИРКУ чи КАСИРА
до віконця
(TELLER)
Володіння українською та англійською мовами — конечне
Платня згідно з умовою
Зголошуватись у керівника бюра
„SELF RELIANCE" (NY) F.C.U.
108 Second Avenue, New York, N. Y. 10003
Tel.: (212) 473-7310

Д-р Лука Луців:
ВАСИЛЬ СТЕФАНИК
СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ
Ціна — 8.00 дол.
Замовляти:
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07308

Building a strong business is no accident.
So don't let an accident destroy it.
Your successful business could be wiped out in a single day. How? By losing a large lawsuit not covered by your basic business insurance.
Ætna's Commercial Umbrella Policy is the answer. It provides million dollar liability protection— and more. And because Commercial Umbrella coverage applies only when your existing coverage is exhausted, the cost is surprisingly low.
You can't prevent every loss, but you can prevent the loss of your business. Give us a call. We'll recommend the Umbrella coverage that's right for you.
Think Positive. Think Ætna. Think . . .
GALLAN AGENCY
30-97 STEINWAY STREET
LONG ISLAND CITY, N. Y. 11103
PHONE: (212) - 728-8120
728-8136
Ætna LIFE & CASUALTY
The Ætna Casualty and Surety Company • The Standard Fire Insurance Company
The Automobile Insurance Company of Hartford, Connecticut
Ætna Casualty & Surety Company of Illinois

● REAL ESTATE ●
Maplewood, N.J.
ESTATE SALE
English-colonial, center hall, all large rooms, 1½ bath, attached garage, quiet resedential street, 1½ block from Columbia High School, asking $75,000.00.
DNISTER, REAL ESTATE
737 Irvington Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-5577

● РІЗНЕ ●
THE SILVER MARKET IS RUNNING!
To introduce you to a unique inflation hedge the Madison Rare Coins Gallery, Inc. of New York is giving away to any client who purchases over $250 worth of silver dollars a free three day, two night stay at a hotel on the Vegas strip. You also get thirty meals, tickets to four Vegas shows, over $100 gambling chips and over $100 in CASH (given by casinos).
Call MR. WILLIAM BARRETT collect at 212-668-0101 to discuss your personal investment program.

FUNERAL DIRECTORS

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3585 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
●
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568